

Novine prihajajo vsake nedelje. Cena: doma na sküpnj naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznoga 30 D., če se do 31. marca ne plača cela naročnina, je cena Novin na sküpnj naslov 30 D., na posameznoga 35 D. Amerikanci plačajo za Novine štiri dolare i dobijo za to ceno brezplačno i Marjin List pa Kalendar Srca Jezušovoga. Naročajo i plačajo se na uravnšitvi v Crenšovcih, Prekmorje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske Kraljine

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 76 par. 1/4 stran dobi 20. 1/2 stran 25%. i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je i do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglaš plača uprava i da za vse oglaš od 5% do 50% popusta.

Rokopis se ne vrašajo

V združiti je moč.

Vnogi zmed nás je že člo tisto staro pripovest: Svetopolk, zmžen slovanski vladar se je bojao, da razpadne po njegovj smrti velka i mogočna država, štero je on pun modrosti i lübezni srečno ravnao. Zato je na smrtnoj posteli pozvao k sebi svoje tri siné i njim je dao v roke tri palice, štere so bile tesno vküp zvezane rekoč, naj probajo, šteri se prelomi. Krepki mládi sinovje so vzéli po vrsti té püšeo palic v svoje roké, nego niednoma se je nej posrečilo zlomiti je. Stári oslableni vladar je pa vzeo v svoje tresoče roke püšeo, ga razvezao i palico za palicov nalejci prelomo. Vsi trijé sinovje so skoro v ednoj sapi povedali: „Ja tak bi mi túdi znali spotreti té palice.“ Vidite ravno to sam vam šteo povedati, dragi moji sinovje, njim pravi dale stári moder vladar, „či ščéte biti močni i meti mogočno državo, lübite eden drugoga, podpérajte se med seov i bodite vsi trije združeni kak eden i nede na sveti neprijatela, šteri bi vas mogao premagati. Či pa nete združeni ali pa bote živeli cilo v sváji med seov vas túdi najslabejši neprijatelj nalejci zlomi, kak jez s svojov starov že slabov rokov te posamezne palice.“

Té stare, modre reči ešče dnes valájo.

Dnes je vsakš i samo telko vreden, na kelko sam povzdigne svojo vrednočo. Indašnji časi, gda so meli vso oblast i vse zemelsko bogastvo v nekaj različni ve-

likaši i grofovje, so minoli. Inda se je prostomi človeki tak godilo kak je rávno velikaš znao ravnati s svojim imanjom. Či je velikaš dobro gospodar, se je godilo túdi prostomi kméčkomi človeki dobro, či je pa slabo gospodar je bio kméčki človek túdi siromák, nego tožiti se je nikomi nej mogao. Pomali se je to spremenjalo i je kméčko lüdstvo dobivalo čiduže več pravic, popunoma se je pa spremenilo to v največi državaj i tak túdi v našoj, komaj po bojni.

Zdaj je kmet na svojoj zemli grof, grof je pa na svojoj zemli nikaj nej več kak kmet.

Zadnji falati grofovske zemlé se delijo, s tem je pa že túdi povedano, da moramo stopiti sami na svoje nogé. Vsigdár ešče vse premalo mislimo na to, da si moramo dnes ešče bole kak inda vse sami pripraviti, ka ščémo meti. Takšega bogastva, kak so meli grofevje, nema zdaj nej eden pa nej drugi. Vidimo pa, da na tistoj zemli, gde je živo prle grof s svojov familijov i ešče sto drugimi službeniki i bérošji, živé dnes pét jezero lüdi i májo ešče vsi zadosta jesti. Kelko je meo grof za svojo osebo preveč, telko več je po nepotrebnom razmetao.

Dnes so razdeljena vsa velka imanja velikašov na mále falate, i čitüdi se zdaj hráni na tej imánjaj dosta več lüdi kak prle, izdak tistoga bogastva neza več

vküp i vsakši za sébe je li siromák. Já pa edna pot, po šteroj si túdi siromáče z malim imánjom lejko vnogo pomorejo i se njim lahko dosta bole godi, kak či ostanejo samo pri svojem siromaštvi, to je pot združjenja.

Prosto siromaško lüdstvo se mora vsigdár na nikš právi način združiti i življenje gráta brez primére ležeje i bogše. Ništerne že itak siromaškomu prisili, da morata po dvá vküp prégati ali ji po več vküp nüca kakš i mašin i podobno. Véksa združjenja pa, šteri pri nas ešče jako malo poznamo, so

Zadruga.

Mi poznamo kraje, gde má lüdstvo ešče menje zemlé kak mi v našoj krajini i kakš i drugi posebni dohodkov túdi nemajo, pa li leži živéjo kak lüdje pri nas. V najvéksj sili so si poiskali práve istinske prijatele. To so bili po navadi dühovniki, ali pa drugi nesebični vučeni lüdje, šteri so njim pravili, naj se združijo. Lüdjé so je bogali, začnoli so devati svoje pršparane krajcare v domače kméčke posojilnice, štere so dávale vékšji interes kak druge, na drugoj strani je pa v tej posojilnicaj pá lahko vsakš dobo v svojoj nevoli posojilo na máli interes. Osnovali so si nakupovalne zadruge. Sküпно so si naročali sol, petrolej, živež, kméčko orodje, mašine, umetna gnojila i drugo. Dobili so pri tom vse nekoliko falej i ka je glavno, dobiček je ostao njim samim trgovci so pa bili prisiljeni iti s svojimi cenami dolovi. V prodajalni zadrugaj so odvali vse svoje pridelke vküp.

Živina, svinje, mleko, silje krum-piče, seno, kokoši bilice vso to trgovino so vzéle v roke zadruge. S tem so doségnoli pri svojoj odaji višše cene, i blago so odali vsigdár kak naj hitrej. Pa ka mislite, ka bi pri nas nej bilo mogoče včiniti kaj takšega?

Začnoli trbej, v tom je ves küššt

je pravo naš velki pokojni dr. Krek, oča slovanski zadrug. Lüdjé je vsigdár radi bránjio vpelati kaj novoga. Dr. Krek je prišao med njé i je začno, sledkar so se pa od radosti vsi smejali. Nego prle kak pridemo do zadrug so potrebne vsešemom med lüdstvom ete lastnosti: Med nami mora vladati takzvána stanovska zavédnost. Znati moramo, da spadamo siromaški, kméčki lüdjé vküp, nevoščenost pa nezavüpnost, moramo potreti v sebi. V zadruzi morajo vsi njéni člani prenašati sküпно túdi nevole. Tisti, šteri je v zadruzi samo tak dugo, doček má od njé velke oobičke, gda pa trbej za vse vküp kakše male stroške nositi, te pa izstopi iz zadruge, takš i rüši dobrote lüdstva.

K vsemi tomi je pa potrebno túdi prec i izobrazbe. Ponovno pravimo: Več čtenjá! Naše dobre Novine, štere željio prostomi siromaškomi človeki samo dobro, bi morala meti vsakša hiža v našoj krajini. Zató, ka mi dén za dnévom vidimo, da si lüdjé v tisti krajaj, gde májo naročene dobre novine, znájo vsigdár bole pomagati i se njim bogše godi, kak tistim, šteri nikaj ne čtéjo. Domače Novine bi morao vsakš meti, šteri pa količjáj premore,

Vesélje v našoj kralleskoj družini.

Našoj kralleskoj rodbini je Bog dao drugoga sina. Napovedano je bilo, da se té dogodek po starinskoj navadi naznani v glavnom varaši Belgradi z strelanjom iz štüka, i to či se narodi sin, zagrmi štük sto edenkrat, či pa hči, pa edendvajseti krát. 19. januara zajtra ob pol dvelja, se je začülo v Belgrádi strelanje s štükom. Lüdje so šteli strele, i gda so prešteli že prek edendvajseti, so včasi znali, da je naša kralica dobila sina. Včasi po prvi strelaj, se je nabralo okoli kralleske palače vse puno lüdi i so čakali, dukeč so nej doktorje naznanili, da je ob enoj vöri ponoči dobila kralleska družina moško dete, i sta tak kralica, kak dete čišta zdraviva. Okoli tréteje vöre zajtra je prišeo v krallesko palačo belgrajski patriarka i je po pravoslávnoj navadi včasi bla-

goslovo dete, štero je dobilo začasno ime Andrej. Svéti Andrej ali Andráš je námre patron naše kralleske hiše, i dukeč dete nede krščeno, bo melo to ime. Tak je dober Bog obdáro našo mládo krallesko družino že z drugim sinom. Prvi sin je prestolonaslednik Peter, šteri je zdaj v pétom leti.

Naše lüdstvo prej nevej ka je gimnazija?

Kakšja dobrota je za né to, či lahko daio v dnéšnji slabí časaj svojo deco v šole, toga prej naši lüdje izdak ne razmijo. Pa či prej Novine večkrat po rédi pišejo od gimnazije, da jo moramo čuvati, ovači jo zgübiamo, te prej več nišče nešče Novin čteti. Tak so nam pravile ništerne osebe. Zdjaj pa poglednimo, či je to istina!

Med svétki so naši dijaki pobérali domá za Dijaško pod-

porno društvo v Soboti. Novine so pisale, naj naši dijakov nišče ne zavže, nego njim dá mo mogočnosti kakšéč máli dár. I naši dijaki so nabrali med našim siromaškim lüdstvom 7.769 dinarov i 80 lir. S té šume se spoküpijo šolske knjige, štere te dobijo dijaki za svoje včenje i šenki na posodo, siromaškejši dijaki pa dobijo túdi obleč, obüteo ali pa penezno podporo.

Kelko je štera občina pri tom pobérani darávala, se lahko vidi na drugom mesti. Vsi smo pa pokazali s tém, da razmimo ka pomeni za našo krajino naša gimnazija i da smo túdi vsigdár pripravni jo podpreti, kelko je li v našoj moči. Vsi bogati narodi so si spravili svoje bogastvo sami s svojim razumom i svojov delavnostjov, i túdi mi že davno znamo, da bomo meli svojo gimnazijo i druge dobrote samo te, či vsakšemi deli sami zozidamo dober fundament.

Papa Pius X. od krščanski novin.

„Starejšje lüdi večkrat čüjemo gučati, da so novine nikaj novoga i da so se düše prle ravnokat rešile brez novin. Ja prle! Ne mislimo, pa da je čémér slabí novin prle túdi nej bio tak razširjeni, kak zdaj je zato túdi vpravto proti tomi, to so dobre novine prle ne tak krvavo bile potrebne kak zdaj. Živémo v drugi časaj kak prle i obžalüvanja vrdno je, da se dá dnes krščansko lüdstvo z brezbožnimi novinami noriti i zastruplati. Zobstoj zidate cerkvi, obhajate misijevne, postaviate šole! Vsa vaša dobra dela bodo vničena, či se ne vejte v istom časi oprijeti túdi obrambne kak túdi napadalne škéri, to je dobri krščanski novin.“ To so reči velkoga glavára naše Cerkvi, šteri reči se mi ešče vse premalo držimo.

náj si naroči tudi Mohorske knjige, Domoljub ali Gospodára, različne gospodárske knjige i drugo.

Se že lahko ustanovijo zadruge tudi v naši krajini?

So kraji pri nas, gde bi se lahko že brez vsakšne brige ustanovila edna ali druga zadruga. Dani so vsi pogoji, samo začniti trbej povemo esče ednok. Uredništvo naši Novin de šlo dráge vole vsem na roko šteri ščéjo kaj začniti. Lehko dobijo tudi posebnoga gospoda iz Maribora, šteri njim vse potrebno razloži. Povemo pa, da je potrebno za ustanovitev to, ka smo malo prle povedali. Kak so pa zadruge v naši krajini potrebne, toga mogoče esče ravnokak ne vejmo, kak so drugi nej znali. Kelko so pa vredne zadruge, znajo tam, gde je že májo i je za nikšo ceno ne zapústijo.

Mi pa či ščémo biti istinsko močni tudi v gospodarskom pogledi, znajmo, da je práva moč samo v združenji. Spomnimo se tudi pri tom vsigdar na tisto lepo staro priliko, štero je slávni slovanski vladár Sve-topolk pokazao svojim trem sinom, pa posine tudi v naše dni lepše sunce.

NEDELA.

(Po Trej králaj štrta). Vu onom vrejmeni, stopo je Jezus v ladjico i nasledivali so ga vučenicje njegovi. I ovo, veliko gibanje je nastanolo na morji tak, da so ladjico pokrivali valovi. On je pa spao. I pristopijo k njemu vučenicje njegovi ga zbúdiyo govoreči: »Gospodne odslobodi nas, ar se potáplamo.« I Jezus njim pravi: »Ka se bojite, male vere?« Teda vstane, zapovej vetrom i morji i grátala je velka tihoča. Lúdjé so se pa čúdivali govoreči: »Što je té, da so njemi pokorni vetri i morje?«

Navuk: Tudi v najvékšem vihéri življenja smo v boži rokaj.

Za koga tudi pišemo?

Mi mámo lúdi, šteri so daleč od naši krájov tam v severnoj pa južnoj Ameriki, pa so nam pisali, da oni nemrejo tak v cérkev kak mi tu domá, i bi strašno radi čúli konči evangelij vsakšo nedelo v domačem jeziki. Novine vdáblajo, radi čtého tisto, ka je v njij pisano lepoga od vsakše nedele, nego radi bi čteli iudi evangelij v domačem jeziki. Zato so nas prosili, naj bi njim to želo spunili. Vsakša številka bo záto od zdaj naprej mela evangelij tiste nedele, na konci mali navuk par reči od tistoga evangelija, za važnejše svetke bo pa esče nikelko drugoga lepoga pobožnoga čtenjá poleg evangelija. I stem srčno pozdravlamo vse tiste, šteri radi iščejo božo reč v naši Novinaj.

Pesnik

Oton Župančič.

Slovensko ljudstvo obhaja te dni petdesét letnico starosti svojega največšega živečega pesnika. Slovenci smo máli národ. Naša zgodovina je na zvúnešnje nej bleščéča. Malo smo meli svoji domáči viadárov, velikašov i grofov, v svelli bogati palačaj i v zlatom kinči, od šteri bi lejko pisali lepo zgodovino od zmožnoga vládánja i veséloga, obilnoga življenja.

Dober Bog je pa blageslovo naše ljudstvo z drugimi velikaši, šteri so rojeni od naši prosti kméčki mater i májo dár modrosti, vučenosti i dobrotivnosti. Že naša mála krajina má svojega Kúzmiča, Ivanocyja, Mirosláva, Kúhara i druge, šteri so med našim ljudstvom več dobri sledov nihali kak vsi grofevjé i drugi velikašje na našoj zemli, či pa poglédnemo po vsoj zemli, gde prebiva ljudstvo

slovenskoga pokolenja, najdemo telko odebráni, odlični oseb, da se esče drugi vékši narodi čúdivajo, gde more vzgojiti takši mali narod, kak je naš slovenski, telko velki mož.

Tudi pesnik Oton Župančič je eden od tisti, na šteroga smo lahko bole ponosni kak na sto siti velikašov z malim razumom. Rojeni je bio od prosti staršev 23. januara 1878. v Beli Krajini, na doljenjem Kranjskom. Zvršo je gimnazijo i višije profesorske šole nato je bio profesor i zdaj vodi slovenskoga narodnoga gledališča v Ljubljani. Pesmi, štere je on spisao so izredno lepe kak tudi jezik i reči. Njegovo znanje jako obširno i tak je prestavo tudi celo vrsto najlepši angleški, francuski, nemški, španski i taljanski knjig na slovenski jezik. On je tudi predsednik veči vučeni družtev. Naši dijaki v šolaj ga morajo dobro poznati i to soboto obhaja tudi dijaštvo našo krajine spomin 50. leta njegovoga rojstva v Soboti.

Cela Slovenija se slovesno spomina toga dnéva, zato njemi tudi naša krajina pri toj priliki iz srca želej naj njemi nakloni dober Bog esče vnogo srečni i veséli dnij i naj svoji velki zmožnosti nigdar ne obrné proti božoj dobrotivnosti.

Širitelom!

Novine se razpošilajo vsigdar že v četrtek, tak da tudi tisti, k šterim pošta jako narejci hodi, lahko dobijo Novine že v soboto. Naročniki naj dobijo zato Novine kem prlé v roke. Či je li mogoče, je razdelite včas tisti dén, gda pošta prinese. Ništerne obične dobijo že v četrtek zadvečara, druge v pétek, tudi v najpozadnejšo obično pa morajo že v soboto tudi priti. Zato prosjimo vse širitele, da dajo vsigdar novine naročnikom do rok najkasnej do nedele predpoldnevom, či je pa li mogoče pa že pred nedelov.

Ka so to nova veleposrestva?

Strašno čúdna reči se lahko zgodijo v našoj Krajini. Po agrarnoj reformi je bilo grofom odvzéta zemla, da jo leho dobijo tisti, šteri na svoji mali faláčkaj nemrejo zadosta kritja pridelatati za svoj živež. Zdjaj so pa prišli lúdje, šteri bi radi mesto stári grofov novi grofevjé grátali. To so upraviteli naši veleposrestev i njívi bližanji.

Upravitelj Jelovšek si ščé spraviti ogromne falate agrarne zemlé v Tešanovci. Njegov brat má že pogodbo za 397 plúgov gošče v Tešanovci za 600 jezero dinarov, to je plúg gošče za 1500 Din. I samo s štangami, štere so bile tam posokane, se je to že lahko poplačalo. Geometer si je ravno tak spravio velik kompleks s hišov, pravni zastopnik má že tudi najpiki celi kompleks v Soboti. Pitamo mi teda, kakši agrarni interesi pa so to? Ali mislijo tej lúdje, da pri nas rejsan lahko vsakši najbolje pisana dejanja zvrši, ne da bi što zino proti njemi? Mi ščémo v vse to nikelko posvetiti, obenom pa včini-mo vse, da se bodo agrarne zadeve reševale strogo po zakoni.

Agrarne zadeve.

Uradni dnevi Agrarne zadruge v Črensovcih bodo v novom leti tisti, kak so bili v starom, najmre vsaki prvi četrtek v meseci od osme vóre naprej. Če bi te den bio svetek se predene uradno poslovanje na drugi den po svetki. Poslovanje se vrši v uradnom prostori pri tajniki Horvat Štefani v Žižkih.

Penezi, kak deleži, pristopnine, vloge se sprejemajo tudi samo uradne

Po Fr. Levstíki.

Martin Krpan.

Krpan vzeme počasi mesarico, odseka velikani glavo, nato se pa povrne proti váraši.

Bečka gospoda, štera je dozdjaj samo ozdálč gledala, pridere k njemi, tudi sam casar njemi pride proti, pa ga obine pred vsemi lúdmí, šteri so na vse grlo kričali: »Krpan nas je rešo! Hvala Krpani, dukeč bo Béc stao.«

Krpani je to kaj po voli bilo, da je doségno takšo čast i se je držao na svojoj kobilici, kak da bi mladodženca pelao. Vej se je pa tudi leho štímáno držao; esče tu prinás, či što kakšo slepo vuš pobije, že ne vej na šteri grm bi jo obeso, da bi jo videlo več lúdi.

Gda pridejo v casarske zidine vsi hercegi, vojvodje i vsa prva gospoda s Krpanom, spregovori naj prle sam casar i pravi: »Zdjaj si pa li zberi! Dam ti, ka želeš, zato ka si obládao takšega neprijátela i si rešo državu i váraš velke nadloge i nesreče. Nemam nikaj takšega v casarstvi, da bi djao: ne dam ti, če bi šteo ti meti; cilo Agneško, mojo edino hčer, máš na ponúdbu, či si nej oženjeni.«

»Oženjeni sam bio, pa sam nej več,« odgovori Krpan; »pokojna je mrla, druge sam nej iskao.« Sam ne vem kak bi, da bi meni ne bilo naopáčno, Bogi i dobrim lúdem pa po

voli. Vašo deklino sam že vido. Či je esče tudi tak razumna, kak je lepa, te se moja stara more skriti pred njov v vsej rečaj. Dobrote je istina včena, tistoga nemo pravo, zato ka je od bogate hiše domá; pa vej smo na Vreji pri svetoj Trojici tudi nej ravno kodšje; pri nas visi tudi prek celoga leta kaj povojenoga na drogi. Samo to ne vem, kak bo. — Nesla sva ednok z mojom Gejtov v velki kanjeraj grúške v Trst. Gda sva šla nazáj, mi je pa ona zbetežala po poti. Tak mi je bilo to naopačno, da Vam nemrem povedati! Raj bi meo, da bi se mi vtrgnoli v cerkvi obej ruči za hlače nednok, te, gda bi ravno svejče vužigao. Iuáči je ne bilo: sklačo sam jo v kanjer, kanjer na pléča pa sam koráco modro ž njov! Prenesao bi že! vej je Gejtika bila tak mála kak deklina trinajsti lejť — pa ji je nevala mejla tresti že te, gda sva se jemala — žmetna je teda nej bila! nego kama sam prišao, vsešérom so me pital; kakšo kramo tržim. To je šmentano slaba krama, babo po sveti prenašati! Pa či bi se zdaj na cesti pá kaj takšega nadrnckalo. Vašoj hčeri pa meni? Od tu pa do Vreje se pot vlečé kak kúreče krvajice. Kanjera siromak nemam, kobilica má pa samo edno sedlo! Pa bi tudi nej bilo čúdo, či bi zbetežala; vej vsi znamo, da so takše gingavke nej včene od peti zájtra do osmi večer cika caka, cika caka s konjom. Či se to vse dobro premisli,

bo mislim naj bogše, da Vam ostáne mláda casaričica meni pa stán dovca či tudi pravzaprav ne maram preveč za njega; nego, ka Bog dá, toga se človek ne sme braniti.«

Casarica je pa esče zdaj nej pozabila košnate lipe nad mramornatim stolom v casarski ogradaj; záto je njé tudi nej bilo poleg. poslušala je pa za dverami kak je že návada žensk, štere bi rade vse zvedele. Gda čúje, da casar ponúja Krpani svojo hčer v zákon, pride tudi ona pa pravi: Ne dobiš je nej! Lipo si mi vničo, hčeri ti pa ne dam! Lübeznivi moj mož, lejaj ti je krv malo v glávi zavrela — nemrem ti kaj dobroga praviti — či gučiš takše reči, od šteri sam dobro znaš, da so prazne edna tak kak druga. Pa tudi vás naj bo sram, vás, gospoda! Tak je grdo, da se mora kmet za vás vojúvati! Esče dnes bi lipa leho stala pa tudi velikan bi več nej meo glave, či bi vi kaj vrejđni bili. Pa vej tak znam: od tistoga časa kak so moški tak babasti gratali, je vsakša baba nespametna, da ide z moškím v zákon! Istina je, Krpan, rešo si casarstvo pa tudi Beč si odslobodo; zato pa dobiš lagev vina, šteri drži pétdesét škafov, na to pa sto pét pogáč; devétdesét puranov pa štiridesét osem šunk ti damo. Čúj me dobro! To pa moraš vse domo spraviti v vaš kráj, či ščés. Odati pa nesmiš nikomi niti drobtine nej tu, nej napoti. Gda boš na Vreji pri svetoj Trojici,

te pa leho včiniš, ka ti je vola. Pa zato ka zdaj nemamo tu nikšega Brdusa več, nede božno, či osedlaš imenitno svojo kozico, šteroj praviš, da je kobilica, pa boš šou pomali proti Vreji. Lepo dam pozdraviti tam vse Vrejčare posebno esče županovo mater!«

Casarica je to izgovorila pa je šla včasí nato v svoje hrame. Vse gospodo je bilo strašno sram. Ka bi ji pa tudi ne bilo? Prebito je vse obstrúgala, li kak takšim ravno ide. Krpan se je držao, da je bio skoro lagojemi vremení spodoben. Kak da bi se za Babjim kotom bliskelo tak je strelao z očmi pod čemerastim čelom, obrvi so njemi pa sršele raznok kak dve mekli. Bisnjaka esče kak je bilo tudi vsem drugim okoli njega čúdna pri sri! Esče casar sam je splašeno gledao strajnski, casar! Pa zato ka sta bila li vsigdar velkiva prijátela se casar pomali strnsne pa pravi: »Krpáne, ti samo tiho boj, midva že napraviva, da bo dobro!«

Krpan pa nikaj ne poslušá več, nego si vrže na ramo bat pa mesarico, stopi k dveram pa pravi: »Znate ka? Z Bogom! Pa mi nikaj ne zamerite!«

Na te reči prime za klúko pa šče oditi.

Casar skoči za njim: »Čakaj no! Vej si pa daj malo dopovedati! Za božo volo, vej si pa nej vođa!« (Dale pride).

dneve i samo v uradnom prostori. Penzi se smejo izročiti samo blagajniki, Žerdin Martini, od koga dobi vsaki potrdilo, koliko i v kakšni namen je plačao. Ki bi na lansko leto najmenje 10 Din. deleža ne plačao, naj včini to do konca toga meseca, ar ovak se po pravilih mora izključiti iz zadruga.

Načelnstvo.

Tistim, ki so zgubili agr. zemlji zavolo fundušov na voleposestvi grofica Marije Zichy, javlja potom zadruga okr. agr. Urad iz Maribora, da dokeč sn ne zvrši nažtom mmanji revizije, njim ne more dati zemlje. — Na reviziji se pa že dela.

Naraščaj kotrig. Število kotrig naglo raste. V najnovjšem časi je pristopilo okoli 200 kotrig iz bogajanske fare, na stotine se jih pa javlja iz jendavske, štete bodo v najkračšem časi sprejete v agr. zadrugo.

Oglase

sprejema od zdaj naprej samo uredništvo Novin v Soboti Kolodvorska ul. 123. ali pa tudi tiskarna. Naročijo i plačajo se teda od zdaj naprej oglasti, pa nej več na upravništvu v Črensovci.

Murska Sobot.

— Eden gospod želej dobit svetlo sobo v sredini občine ali bliži gimnazije. Poštivani ponudniki naj bi se javili pri J. Horvati v brezalkoholnoj gostilni.

— Občni zbor dijaškoga podpornoga društva v Soboti se je vršo preminočo soboto, 21. januara pri g. Benki pod predsedstvom gimnazijskega g. ravnatelja. Pri toj priliki se je videlo, da to društvo vngodobroga včini našim dijakom, da pa má ešče izdak premalo podpore od nás vsej. Člani morajo plačati malo letno šumo za namene toga društva, pa mesto da bi melo ču duže več članov, je vsako leto menje. Društvo je melo v preminočem leti prek 38 jezetro dinarov dohodkov, izdalo je pa za knige dijakom, obleč, obuteo i druge podpore malo prek 30 jezetro dinarov. Rado bi ustanovilo društvo tudi takzvano dijaško kuhinjo, gde bi siromaškejši dijaki i tisti, šteti morajo daleč hoditi v gimnazijo, dobili nekoliko tople hrane, ali nema zato potrebni edohodkov. Dužnost nás vsej je zato, da podpiramo to naše jako potrebno društvo.

— Na obrtno nadaljevalni šoli v Soboti se otvori tudi ženski oddelek s 1. februarom. Vpisovauje bo v soboto, 28. jan. od 6 do 8 vore zvečer i 29. jan. od 10 do 13 vore v pisarni osnovne šole. Opozarjamo vse vajenke, da so dolžne obiskovati to šolo.

Slovenska Krajina.

— Gda naj hodimo k našim gospodom poslancom? Ljudje májo navado da hodijo od zajtra do večera z različnimi prošnjami k našim gg. poslancom i ne preštijamo da májo poslanci vngod dela i se s tem samomotijo i zadržavlejo pri deli, ču njim celi den ne dájo méra. Zato je žela oboj poslancom, da naj hodijo ljudje samo pred poldnevom k njim, da tak lahko zadvečara vzamejo druga jako potrebna dela v roke.

— Za invalide. V prihodajoj številki objavimo kelko dobrot je včino naš minister dr. Gosar za invalide, i se denok nájdejo med njimi ljudje, šteti v zahvalo zato širijo Domovino po vesnici. Ništerni člani Udruženja pa sirotam neščeja napraviti različni pro-

šenj, ču so nej naročene na Invalidski glasnik. Na vse te mo mi nekoliko pazili.

— Cankova. Na Svečnico, 2. februara po velkoj sv. meši priredí naše prosvetno društvo v šoli predavanje: Zakaj propadajo banke, kmečke posojilnice se pa krepijo? Vabljeni so vsi posestniki, kak mladenci tudi iz sosedni fár. Po predavanji je pa občni zbor posojilnice.

— Bogojina. Preminočo nedelo je stopo v sv. bižni zakon Gutman Martin, priljubljeni član i odbornik Orla z Puban Marijov posestaicov. Mi želimo mladom pari obilen boži blagoslov v novom stani.

— Tešanovci. 24. i 31. decembra v preminočem leti je meo pri nas Pomladek rdečega križa pod vodstvom upravitelja Štefana Porédoš lepo božično igro Ribičič i Mir i lübezen z vnoгими deklamacijami i pevskimi točkami. Posebno veselo sta bila pozdraveniva tudi učenka Irena Vereš i Franc Lech pri svojem solopetji. Dohodkov je bilo 512 Din, od toga ostalo čisto 251 Din, 111 Din. je pa bilo prostovolni darov. Jako lepo to od tešanovski občanov.

— Za pravilno gojitev tela je dober že od indašnji časov pravi Fellerov Elsfluid, lepodišeeči, šteti da oslablenom i teli nove moči i svežost, oživla živce, krepča mišice i žile. Mazanje i pranje z Elsfluidom krepča trüdna oči, čuva nas od našasti, influence, gripe, i da moč proti betegom. Nikelko kaplic za notranjo porabo dene dobro želodci i odžene krče i bolečine. V apotekah košta edna poskusna kantica 6 Din, dvoja 9 Din, specialna 26 Din, ali pa po pošti namenje 9 poskusni ali 6 dvojni, ali 2 specialne kanticke za 62 Din, pri lekarnari Eugen V. Feller Stubica Donja, Centrala 146 Hrvatska.

— Naši dimnikari, posebno ešče v okolišii gospoda Erjavca iz Beltinec, hodijo jako nerédno zmetat. Tü hodi eden mladenc, šteti guči štajersko narečje i se nad vérti za vsakó malenkost tak obreguje, kak da bi bio on gospodar hiše i podpiše kratkomalo sam vértovo ime v knjigo ču tudi je nej zmeteo. V ednoj občini toga okoliša so se pred kratkim močno vužgale saje pri ednoj hiši. Želimo, da dobijo tudi tej ljudje nikšo kontrolu, ar plačo dosta bole rédno znájo poberati, kak pa oprávlati svoj poseo.

— Stariši i namestniki naši dijakov, poglednite zdaj pred konferencov pá nekoliko za svojimi dijaki. Ob pol edenajsti lahko dobite na gimnaziji od razrednikov vse ka želejte znati od svoji dijakov.

— Lotmerk. To nedelo se ponovi že dvakrat tak obilno obiskana igra Ben Hur, šteto vprizori domače prosvetno društvo. Začatek je ob trej i lahko vsakši ešče po končanoi igri pride pravočasno na železnico. Dobro bi si bilo vstopnice že naprej kupiti.

— Rekord proizvajanja vör pomeni prilika, da se prava švicarska žepna vöra, Anker, Remontoir, Roskopf lahko dobi že za 49 Din 60 par i švicarska budilnica Anker z triletnov garancijov že za 64 Din 20 par. Za to cenó lahko dobite vöre iz lastne švicarske tvornice vör pri H. Suttner Ljubljana št. 945. Zahtevajte brezplačno velki krásni cenik s slikami, v šteterom mate veliko izbiranje vör, zlatnine, srebrnine, pripravne predmete za darila po najnižioj cení.

— Pomiloščenje. Zavolo veselja v našoj kralleskoj hiši, je krao podpisao pismo, po šteterom se odpustijo iz temnice vngoi kaštiganci.

Hranilnica i posojilnica v Cankovi

daje za hranilne vloge

 8%

Urduje se vsako nedeljo po litanijah in pondeljek predpoldne. Za hranilnico, ki obstoja še le 1 leto i pol, pa kaže danes krásen napredek, dobro stojijo vngoi naši najbokši posestniki z vso svojo vrednostjo. Zaupajte njoj svoje peneze, da bo lahko še nadale pomagala siromakom.

+ Némethy Jánoš.

(1859—1928.)

Dober Bog je stvoro lelije, da bi imeli znamenje nedužnosti. Stvoro je vijolice, da bi imeli znamenje skromnosti. Stvoro je dišeči ščipek, znamenje goreče lübezni. In stvoro je človeško srce, — prelepi vrtec, — v šteterom zrastejo najlepše rože med rožami, cvetovi človeške hvaležnosti.

Navada dobri ljudij je, da pri odprtem grobi ne šparajo z rožami, štete je vzgojila roka skrbnega vrtnarja. Napravijo püšlece in vence in s temi okinčijo grob, pa na grob postavleno križao znamenje. Navada dobrih kršćanskih pa je, da pri odprtem grobi ne šparajo niti z onimi rožami, štete so zrasle v človeškom srci, z rožami hvaležnosti.

Po tej prelepi kršćanski navadi se je ravnala törjanska fara dne 14. januara toga leta, kda smo ostali pri odprtem grobi našega pokojnoga školnika, g. Janoša Némethyja, pri odprtem grobi moža, šteti so isto pa sto naših s trüdapunim delom pripravljali za življensko pot, šteti so sto pa sto naših navčill, kak moremo lübiti in poštvivati Boga, naše roditelje in od Boga blagoslovljeno zemlo domačo, na šteti stoji naš mili dom in v šteti nam je sojeno, da bi imeli večni pokoj.

Törjanski farniki so 1869. leta zvolili za svojega vučitelja in školnika pokojnoga gospoda Némethyja. V njuvi osebi so dobili moža, šteti je vreden bio toga velkoga zavüpanja. Dobili so vučitelja, šteti so vzgojili za življenski boj sposobne ljudij, roditelje, državljanee, ki z razumom in z veseljem spunjavlejo dnes svoje dužnosti, štete njim predpišujeta boži in človeški zakon. V osebi pokojnoga gospoda Némethyja je dobila törjanska fara školnika, šteti so lübili naš kraj in naše ljudij, — ostali so s njimi in med njimi v dobrem in slabem — pač do groba.

Več kak 45 letno vučiteljsko in kantorsko delo jih je zmüčilo, bili so slabi, betežni, ali itak, ešče v zadnjem tedni svojega življenja so tudi znali kaj je dužnost, delali so za tisti mali faláček krüja, šteteroga so pred vpokojitvijov itak tako pošteno zaslužili.

Pokojnikova zadnja želja je bila, naj se njuvoga pogreba vdeleži naša šolska mladina, deca roditeljev, štete

Prvovrstno posestvo je za prodati.

15 plügov 150 sadnih drevces vse kak leži in stoji pri MAYERHOFER RUDOLF v Svečanih št. 2. Občina SLADKI VRH blizu tovarne.

Pošta upravništva.

Širitelom pole za nabiranje naročnikov s tov številkov pošljemo. Ču šteti žele več pol, naj se javi na upravi v Črensovcih. — Kološša J. M. Sobot. Dobili naročnino i taki odredili, da dobito naše liste. — Franc Kerec, Vidonci. Dobili 15 Din, štete ste 16. jun. poslali po čeki. Naznanite nam hišno številko i to, na koj ste poslali teh 15 Din. En Kerec iz Vidonca hš. 129. dobiva pri Gradi na farofi Novine. Ste vi tisti, ki ste teh 15 Din. poslali ali je šteti drugi? — J. Svetec, Obožna. Na novo leto 1928. neste ešče nikaj ptačali. Na staro pa naj bo po vašoj žali vse vredi, ne terjamo nikaj nazaj. — Kovač Jožef, Box 124. Arvida Quebec. Canada. Bomo pitali g. Jerlča, pa Vam te damo na znanja. Nam dozđaj nej je zročeno. Gda te to čteli, dobito do rok že tudi kalendar, šteteroga smo Vam poslali. Zavolo evangelioma, ka ga hvale vredno želete v tüjnskom orsagi, smo naznanili g. vredniki. — M. K. Ljubljana, Hrenova 10. V poštiničah se javi pri nas. — Peter Kristofič, Sv. Martin. Eden kalendar smo Vam že prle poslali brezplačno, drugoga pa zdaj tudi brezplačno. Hvala za podporo. — Bokan, Sv. Jürlij. Sprejeli 30 Din. S tem je lanski dug popolnoma poravnán. Hvala lepa. — Širitelom, Stari dug sterjajte! Na novo leto pobirajte naročnino! Do 31. marca vsaki mora nekaj dati, ki pa more, naj vse plača. Mašini neso kšenki, papir je tudi plačan, delavci tudi ne delajo k šenki, ar od svojega dela se samo lahko preživljajo, zato vsaki naj plača svoj dug. En mesec je mino, plačati dug! Ki nema čokov, naj je prosí! — Ki nema pol, naj je zahteva!

so oni včili, ljubili in pripravljali za življensko pot. Pravili so, da od starejših itak ne pride nihče na pogreb starca, bivšega učitelja . . .

Zadnjo željo našega pokojnoga školnika smo spunili. Prišla je na njuv pogreb šolska mladina, da bi pokazala svojo hvaležnost učitelju svoji starišov, I prišli so tudi odrasli, sto pa sto bivših učencev in s tem lepo peldo dali mladini, kak moramo izkazati hvale svojim dobrotnikom.

Pokojni so mislili, da je naš ogradec, v šterom rastejo cvetovi človeške hvale prazen, da za Njimi že ne bomo meli rož . . . Pri njuvom grobi pa se je izkazalo, da je tórjanska fara hvaležna, pri sprevodi se je vidlo kelko ljudj si je brisalo skuze iz oči in kelko jih je povedalo tihe poslovilne besede: »Bog bodi dober plačnik za Vaše trude, stari tórjanski školnik in učiteo, dober prijateo in oča zlatoga srca. Naj Vam bo lejka zemlja domača, od štere ste se ne mogli in ne šteli ločiti; vživajte večni mir in večno srečo v zemlji, letaj Vašega življenja vsaki den pila Vaše vroče skuze in dobivala rože iz Vaših rok.«

Cela tórjanska fara je povedala pri grobi:

„Hvala za vse njuve dobrote in večni zbgom!“

Prosveta.

Prosvetno društvo v Črensovci je začnlo držati sestanke v šoli, a naskori pa je šolska oblast prepovedala v šoli držati sestanke, igre i. t. d. Zato je društvo že duže časa ne imelo sestankov, ar je članov dosta i ne mogoče kdesite držati sestankov. I zavolo toga, da društvo ne imelo prostorov za sestanke, je odbor začno z drugim delom. Zbirati je začno knige iz šterij bi člani dobivali potrebno znanost. Odbor je posloao več okrožnic s prošnjov za knige na župnišča i tudi drugim dobrotnikom, šteri majo svoje knjižnice. Skoro vsi, kama smo poslali prošnje, so nam darovali več ali menje knjig. Od gg. župnikov iz Štajera smo tudi dobili do 250 knjig. Tak smo spravili v knjižnico precejšnje število knjig. Kúpiti do zdaj nismo mogli nikaj, ar penez društvo nema. Članarino, ka smo dobili od članov, smo deli za omar, kde mamo knige.

Društvo je priredilo proslavo 1100 letnice smrti sv. Cirila i Metoda v dvorišči vč. g. Klekla i tudi 10 letnico majske deklaracije. Proslava je bila jako dobro obiskana. Društveni odbor, je tudi skleno na svojoj 6. seji od 9. julia, da poskrbi zato, da se postavi vsem tistim, ki so v boji spadnoli iz Črensovske fare primeren spomenik; to miseo so vsi ltidje z odobravanjom vzeli na znanje. I začnlo se je naberanje od hiše do hiše tak, da bomo na sprotoletje že gotovo imeli odkritje spomenika. Menka ešče nelaj penez, pa je vupanje, da bodo naši ljudje ešče darovali po mogočnosti.

Omeniti tudi moramo, da je odbor ustanovo vsakši tjedem enodnevno šolo, šteroj je dao ime „Govorniški krožek.“ V toj šoli se včijo člani držati govore, predavanja i. t. d. Spoznavlejo tudi posamezne pokrajine s tem, da dosta čtejo. Dale tudi spoznavlejo svetovno znane govornike, politike i. t. d. Predavanje, kak se vzeme snov za govor, i kakše vrste ima-

mo govore, pa vodi predsednik društva pr. č. g. kaplan Jožef Meško. Tej člani se zato vadijo v govoraj i drugom, da bi kesnej tudi sami lejko vadili razna društva.

Na kratko smo povedali dozdašnje delo društvenoga odbora, od zdaj naprej pa bomo sproti poročali od dela v društvu i tudi od drugi društev, štera so v črensovskoj fari. Vse člano pa prosimo, ostanite neduže zvesti člani društva i zdaj, kda že knjižnica posluje, radi segajte po knjigaj, ar vam samim bo to v največšo korist. Knige so vsakovrstne, kakše si što želej.

Ozno:

Zrnoje: 100 kg. (metercent) pšenice 310 Din., žita 290 Din., ovsa 250 Din., kukorice 220 Din., ječmena 260 Din., hajdine 300 Din., prosa 200 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 12—14 Din., svinje 16—17 Din. Krma: Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 55 par, Schilling 7 D 90 p. Čehoslovaška krona 1 D. 65 p., Nemška zlata marka 18 D. 50 p., Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 2-95 D.

K ODAJI je en čevljarski singer mašin malo nūcani, Zavolo preselitvi v Ameriko se po fal ceni oda pri FILO JANEZU v Čikečkojvasi poleg Fokovec.

URADNIKA veččega strojepisja in po možnosti tudi stenografije sprejme

Dr. SLAVKO VESNIK, odvetnik

v Murski Soboti. Aleksandrova cesta 110.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela.

št. 13. spadajoče pod družbo sv. Družine. Društvo je ustanovljeno 15 septembra 1920 i. in je najbolše za Prekmurske Slovence in Slovenke v Chicagi. Zavaritje se lahko od 250 do 500 dolarov. Moški in ženske od 16. pa do 55. leta. Deca od 1. leta do 16. Deca plačujajo vsi po ednoj ceni 15 centov na en mesec, a starejši pa po svojoj starosti, či se mladi da notri menje, či starejši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vōri popoldne v Cerkvenoj dvorani sv. Štefana, Lincoln, št. po 22. Pl. V slučaji poškodbe član ali članica dobijo za 6 važnejšij operacij 75 dol., za zgubo ednoga oka 100 dol., za 2 oke 250 dol., tak ravno za roko ali nogo či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali na nogi 50 dol. Odborniki za leto 1927, so sledeči: Predsednik: Ivan Horvat 2050 W. 23 rd, St., podpredsednik: Martin Gabor, tajnik: Štefan Foys 1929 W. 22 nd. Pl., blagajnik: Ivan Denša 2730. Arthington St., zapisnikar: Marko Vouri, nadzorniki: Števan Horvat, Matjaš Hajdinjak in Mihail Haklin. Društva voditeo: Janoš Hren, vratar: Števan Kreslin.



Toje tista prava žepna švicarska vōra

štero zato najbolje hvalijo, kúpūjejo i drugim priporūčajō, zato ka najduže traja brez popravka, zato ka čas natančno kaže i spada k najbogšim švicarskim vōram, či tudi je tak jako fal.

Št. 110. Žepna vōra, ankerovi stroji Remontoir-Roskopf za samo 49 Din. 60 p.

Št. 111. Ankerov stroj Remontoir-Roskopf garantiran na 3 leta samo 69 Din. 20 p.

Št. 105. Prava švicarska budilnica (vekerca) zaneslivi Anker stroj garantiran na 3 leta samo 64 Din. 20 p.

po povzetji, ali pa, da se penezi naprej pošljejo.

Rizike nega! Ka se Vam ne vidi, to zamenimo, ali Vam pa peneze vrnemo.

Po celom sveti poznane IKO vōre v zlati, srebri, nikli, v najlepši oblikah, vōre za na roko, lanceki, prstani, bogata izbira pripravni darov i potrebni predmetov najdete v velkom ceniki s slikami, šteroga dobite brezplačno na zahtevo od

Svetovne trgovine vōr

H. Suttner, LJUBLJANA št. 945.

Reumatizem, Bolečine kosti, Bolečine glave, Bolečine zob, Bolečine želodca odstrani najbolje **INKA** vinovica 1 glažek 10 Din. Dobi se v lekarni pri Sv. TROJICI v Dolejoj Lendavi.

12000 cepljenega trsja

na podlago Rip. Portalis in Gōthe 9. Velki Rizling, Pošćip, Muškat Silvaner, Zlehtajna, i vrsta se dobi pri FRANC SERŠEN trsničar v Veržeju pri Ljutomeru. Cna po dogovoru

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Soboti

Cerkvena ulica 191.

Preveč rdeći obraz, rdeći nos, razpokano kožo i roke odstrani najbolje mast za obraz i roke

„CREME MAJALA“

lice dobi lepo čisto farbo. Odstranite za vsigdar rdećico z obraza. Creme Majala 12 Din., Žajfa Majala 8 Din. v lekarni pri Sv. TROJICI D. Lendavi.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN ERDOŠI

trgovina s papirjem, s pisarnišćkimi in šolskimi potrebašćinami.

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.

trgovci z papirrom igraćami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.

Mali oglasi.

K odaji je malo verstvo

v Andrejci 13 plūgov zemlje v drema mestoma. Pri hišci 8 plūgov to je gorice, njiva in ograd, 5 plūgov loga. Kúpiti se naj zglasijo pria KLEMENT VINCIJI v Moravci, p. Martjanci.

Na prodaj

je arondirano kmetijsko posestvo: hiša z gospodarskimi poslopji, okrog 20 oralov njiv, travnikov in gozda v Radislavcih v bližini Ljutomera. Posestvo leži na ravnini v zelo rodovitnem kraju. Natančnejja pojaasila daje notar v Ljutomeru.

K ODAJI

so edna nova kola, nikaj nej nūcana. Zavolo preselitvi v Ameriko se odajō dri FILO JANEZU v Čikečkojvasi poleg Fokovec.

Či želite biti zdravi,



či želite, da bodete črstvi, da obdržite svoje lice mladostno zdravo, svoje kože elastično i mehko kak baršun, svoje vlase lepe i bujne, te rabite za dnevno svoi-ga zdrāvja

1. ELSA ŽAJFE ZA ZDRAVJE

I MLADOST, štere so ne samo z dišavami napunjene toaletne žajfe, nego majo v sebi tudi vrastvo, štero ide v Vašo kožo i jo obdrži zdravo, črstvo i mlado. Vi pa izgledate mladostno sveže. Fellerove prave žajfe za zdravje i lepoto so: ELSA-liliasta mlečna žajfa ELSA žumanicetova žajfa ELSA glicerinska žajfa ELSA boraksova žajfa ELSA-katranova žajfa ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar več nete šteli meti drugi žajf. Za probu 5 kosov Elsa žajfe 52 Din i to že s pakivanjem i poštov.

2. FELLEROVA PRAVA KASKA POMADA ZA ČUVANJE LICA I KOŽE, ona gladi grbe i brazgotine, napravi kožo gibko i nežno, odstrani znake staranja i vztvari mladost i lepoto.

Iznenadi Vas s kakšov hitrostjov Vam minejo sunčne pege, pokanje kože pišćajci, temna farba nosa, mozolćki i druge napake kože.

3. FELLEROVA MOĆNA POMADA ZA RAST VLASI, štera čuva izpadanje vlasi, prerane pišćivosti, odstrani lūske, mekša trde vlase i je dela gibke i bujne i pospeši rast vlasi.

Za probu 2 lonćića edne, ali pa po en lonćić od vsakše Elsa pomade, s poštov in pakivanjom 38 Din.

V Vašem haski je, či pošlete pejnje naprej, zato, ka či Tam pošlemo po povzetji, se strošćki zvećajō za 10 Din.

Naslov napišite jasno: Lekarnar **EUGEN V. FELLER** STUBICA DONJA, Centrala 146. Hrvatska.